

Bartolome Murillo, De geboorte van Johannes de Doper (ca. 1655)

De profetie van Zacharias

In de tijd van Advent wordt Lukas 1 vaak gelezen. De personen die je in dit hoofdstuk tegenkomt, bereiden zich allemaal op hun eigen manier voor op de komst van de Messias en op de komst van de heraut die Hem aankondigt, Johannes de Doper. In dit artikel letten we op wat Zacharias zegt als hij weer mag spreken.

Wat moest de Messias op aarde doen? Lijden en sterven aan het kruis om vergeving van zonden en verzoening van schuld te bewerken. Opstaan uit het graf om overwinning op de dood en eeuwig leven te geven. Als je echter Zacharias' woorden leest, ontdek je dat hij aanvankelijk over andere dingen spreekt, die 'aards' aandoen.

Lofzang? Profetie!

Lukas 1:67-79 wordt door ons vaak de 'lofzang van Zacharias' genoemd. We zingen de woorden van deze priester regelmatig in de kerk (o.a. Liedboek voor de Kerken 67). Maar is dit gedeelte wel een loflied? In

strikte zin niet! Allereerst staat er nergens dat Zacharias zong. In Lukas 1:64 lees je dat hij sprak en God loofde. Vervolgens staat er in vs.67 dat hij met de Heilige Geest vervuld werd en profeteerde. We hebben in deze verzen dus niet met een lofzang, maar met een profetie te maken. Als mensen door Gods Geest gedreven iets over Gods plan mogen zeggen, dan gaan hun woorden vaak op verschillende manieren én op verschillende momenten in vervulling. Bijbelse profetie heeft iets van een berglandschap. Je ziet een berg, maar daarachter zie je er nog een, en daarachter ontdek je er nog weer een, enz. Soms worden profetieën in een keer vervuld, maar meestal gaan zij 'stap voor stap' in vervulling.

Aardse vijanden

'Geprezen zij de Heere, de God van Israël, want Hij heeft naar Zijn volk omgezien en er verlossing voor tot stand gebracht'. De lofprijzing waarmee Zacharias in vs.68 zijn profetie begint, krijgt norma-

liter in de tempelliturgie een weerwoord: 'Amen, ja, amen' (vgl. Ps.41:14). Met woorden en beelden uit het Oude Testament profeteert Zacharias over de komende Messias en over zijn 'voorloper'. Zacharias' profetie heeft in de eerste plaats betrekking op de verlossing van Israëls vijanden. Uit het geslacht van koning David heeft de Heere een 'hoorn van zaligheid voor ons opgericht', aldus Zacharias in vs.69. Een hoorn van een hert of een stier is een geducht wapen! De hoorn is een beeld van Gods kracht tegenover kwade machten, Gods macht tegenover de vijanden van zijn volk Israël (vgl. Ps.132:17-18). Dat Zacharias aan aardse vijanden denkt, wordt ook in het vervolg duidelijk. In vs.71 spreekt hij over 'verlossing van onze vijanden en bevrijding uit de hand van allen die ons haten'. En in vs.74-75 profeteert hij erover 'dat wij, verlost uit de hand van onze vijanden, Hem zouden dienen zonder vrees, in heiligheid en gerechtigheid voor Hem alle dagen van ons leven'. Zoiets lijkt alleen mogelijk als Israëls vijanden verslagen zijn. Volgens Zacharias' profetie zal de Messias de vijanden van God en Gods volk verslaan. Hij zal vrede brengen.

Vergeving

Houdt het daarmee op? Nee, Zacharias verwacht meer. Vanaf vs.76 komt Zacharias' zoon Johannes ter sprake. De heraut

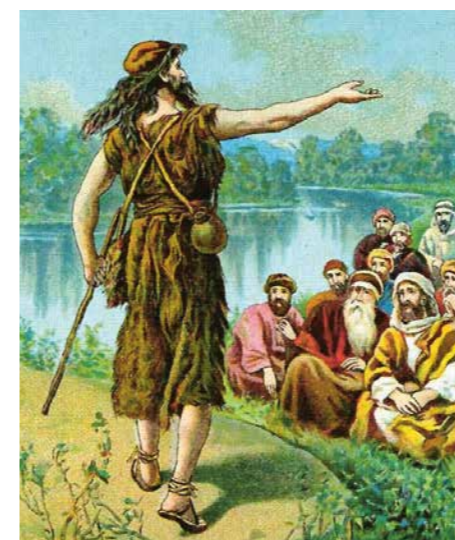

Lukas 1:67-79 (HSV)

van de Messias zal 'voor het aangezicht van de Heere uit gaan om Zijn wegen gereed te maken'. Met welk doel? Dat staat in vs.77: 'om Zijn volk kennis van de zaligheid te geven in de vergeving van hun zonden'. Vergeving van zonden en eeuwig leven komen dus wel degelijk in beeld, maar pas op de tweede plaats. Wie de Bijbel kent, weet dat Johannes de Doper de mensen in de Jordaan doopte en 'een doop van bekering tot vergeving van zonden' predikte (Mark.1:4). Daarmee deed hij precies wat zijn vader had voorspeld. Hij maakte de weg vrij voor de Messias door de mensen op te roepen tot bekering, waardoor zij vergeving mochten ontvangen.

Nu?

Zowel in het Lukasevangelie als in Handelingen zien mensen uit naar het herstel van het koningschap van David. Een van de Emmaüsgangers vertelt aan de Vreemdeling die met hen meeloopt over Jezus 'Die een Profeet was, machtig in werken en woorden voor God en heel het volk; en hoe onze overpriesters en leiders Hem overgeleverd hebben om Hem ter dood te veroordelen, en Hem gekruisigd hebben. En wij hoopten dat Hij het was Die Israël

Johannes de Doper

zou verlossen' (Luk.24:19-21). Als Joden hadden zij de hoop dat de Romeinen door Gods Gezalfde verslagen zouden worden! Vlak voor Christus' terugkeer naar de Vader stellen de discipelen een vraag die hiermee te maken heeft: 'Heere, zult U in deze tijd voor Israël het Koninkrijk weer herstellen?' Jezus' reactie hierop is inhoudelijk niet afwijzend. Hij zegt alleen dit: 'Het komt u niet toe de tijden of gelegenheden te weten die de Vader in Zijn eigen

Gods Zoon heeft Zelf nooit afstand genomen van de Joodse verwachting omtrent de Messias

macht gesteld heeft' (Hand.1:6-7). Jezus wijst hun vraag omtrent de Messias op de troon van David in een rijk van vrede dus niet af vanwege de inhoud, maar omdat zij vragen naar dingen die aan God de Vader zijn voorbehouden. De vijanden van Gods volk zullen zeker verslagen worden, maar eerst moet de blijde boodschap de wereld over. Jezus' leerlingen moeten tot aan de einden van de aarde van Hem getuigen (Hand.1:8).

Ooit!

Gods Zoon heeft Zelf nooit afstand genomen van de Joodse verwachting omtrent de Messias. Hij heeft wel duidelijk gemaakt dat Gods dingen op Gods tijd plaatsvinden. De profetieën van het Oude Testament en de profetie van Zacharias zullen zeker in vervulling gaan. Maar eerst moest de Messias de weg van de lijdende Knecht uit Jesaja 53 gaan, en eerst moet

67 En Zacharias, zijn vader, werd vervuld met de Heilige Geest en profeteerde:
68 Geprezen zij de Heere, de God van Israël, want Hij heeft naar Zijn volk omgezien en er verlossing voor tot stand gebracht.
69 En Hij heeft een hoorn van zaligheid voor ons opgericht in het huis van David, Zijn knecht,
70 zoals Hij gesproken had bij monde van Zijn heilige profeten, die er door de eeuwen heen geweest zijn,
71 namelijk verlossing van onze vijanden en bevrijding uit de hand van allen die ons haten,
72 om barmhartigheid te bewijzen aan onze vaders en te denken aan Zijn heilig verbond,
73 de eed die Hij aan Abraham, onze vader, gezworen heeft om ons te geven,
74 dat wij, verlost uit de hand van onze vijanden, Hem zouden dienen zonder vrees,
75 in heiligheid en gerechtigheid voor Hem alle dagen van ons leven.
76 En jij, kind, zult een profeet van de Allerhoogste genoemd worden, want je zult voor het aangezicht van de Heere uit gaan om Zijn wegen gereed te maken,
77 en om Zijn volk kennis van de zaligheid te geven in de vergeving van hun zonden,
78 door de innige gevoelens van barmhartigheid van onze God, waarmee de Opgang uit de hoogte naar ons omgezien heeft,
79 om te verschijnen aan hen die gezeten zijn in duisternis en schaduw van de dood, en om onze voeten te richten op de weg van de vrede.

Gods Woord de wereld doorgaan. Wat Zacharias in Luk.1:68-75 profeteerde, wacht dus nog steeds op vervulling. Daarop hopen wij. Daarom bidden wij. Eens wordt alles nieuw – ook in sociaal en politiek opzicht! <

Gespreksvragen:

1. Waarom is het volgens u wel/niet belangrijk om de woorden van Zacharias te lezen als een profetie?
2. Welke rol speelt de overwinning op Israëls vijanden in uw toekomstverwachting?
3. Wat is volgens u het gevaar van een interpretatie die de aardse vijanden van Israël vergeestelijkt?